

*Het VN-verdrag voor de rechten van personen
met een handicap in de praktijk*

Actieprogramma Helmond 2020-2021

Gemeente Helmond

Colofon

Gemeente Helmond

Afdeling Ontwikkeling Sociaal Domein

Tekst: Daniela Nideröst

Maart 2020

Fotografie: Pressvisuals.com, beeldenbank gemeente Helmond

Inhoudopgave

Voorwoord	3
Hoofdstuk 1: introductie	4
Hoofdstuk 2: 6 speerpunten	5
Hoofdstuk 3: Wat we verder nog gaan doen	18

Voorwoord

In Helmond vinden we het belangrijk dat iedereen kan meedoen. Dat klinkt eenvoudig, maar zo eenvoudig is dat niet. Want voor sommige mensen is 'meedoen' een hele opgave. Omdat ze in een rolstoel zitten, bijvoorbeeld. Of omdat ze moeite hebben met het begrijpen van informatie. En zo zijn er nog veel meer redenen waarom 'meedoen' een hele uitdaging is.

Om iedereen mee te laten doen, is het belangrijk dat we samen werk maken van toegankelijkheid. Overheidsgebouwen moeten voor iedereen toegankelijk zijn. De informatie die de overheid geeft, moet voor iedereen beschikbaar én begrijpelijk zijn. Inwoners moeten zich makkelijk in onze stad kunnen verplaatsen. Daarbij vinden we het belangrijk dat we geen verschil maken. Geen 'speciale' oplossingen voor mensen met een beperking, maar 'gewone' oplossingen, die gelijk zijn voor mensen met én zonder beperking.

Wij zijn er trots op dat er nu een plan van aanpak ligt om dit voor elkaar te krijgen. Een plan van gemeente én van de mensen die uit eigen ervaring weten waarom 'meedoen' soms moeilijk is. In onze werkgroep VN-verdrag zijn Helmonders vertegenwoordigd met een beperking van uiteenlopende aard. Ook het burgerinitiatief 'Helmond Toegankelijker' dacht mee in die werkgroep, net als het Gehandicaptenoverleg Helmond. Samen zijn wij gekomen tot dit actieplan, en samen gaan we ervoor zorgen dat onze ambities uitgevoerd worden.

Helmond is de stad van het doen. In Helmond maken we mooie plannen, maar gaan we vooral graag aan de slag. Samen. Want in je eentje ga je misschien sneller, maar samen kom je verder. Wij zijn ervan overtuigd dat we de komende tijd een flinke stap kunnen zetten. Tegelijkertijd beseffen we dat dit de eerste stap van een lange weg is. We hebben er vertrouwen in!

Mede namens de leden van de werkgroep VN-verdrag,

Cathalijne Dortmans
Wethouder gemeente Helmond

De Helmondse werkgroep VN-verdrag handicap

Hoofdstuk 1: introductie

Doel van het VN-verdrag Handicap

In 2016 trad het VN-verdrag voor de rechten van personen met een handicap (VN-verdrag handicap) in werking. Dit verdrag schrijft voor dat iedereen mee kan doen in de samenleving en toegang moet hebben tot gebouwen, openbaar vervoer, passende zorg en ondersteuning, onderwijs, werk en vrijetijdsvoorzieningen. Mensen met een beperking moeten zoveel mogelijk zeggenschap hebben over hun eigen leven.

Gemeenten zijn verplicht maatregelen te nemen zodat mensen met een beperking zo zelfstandig en onafhankelijk mogelijk kunnen leven.

Stap voor stap naar een inclusieve stad

Helmond wil een stad zijn waar iedereen zich welkom voelt, echt mee kan doen en waar men zich betrokken voelt.

Wij gaan daarom werk maken van een inclusieve samenleving.

Dat is een samenleving waarin reguliere oplossingen de voorkeur krijgen boven oplossingen voor specifieke doelgroepen.

Wij hanteren daarom het uitgangspunt: algemeen waar mogelijk en specifiek waar nodig.

Actieprogramma Helmond 2020-2021

Het VN-verdrag is niet vrijblijvend. Het Rijk verwacht van gemeenten dat zij, samen met ervaringsdeskundigen, een plan opstellen. In dit plan beschrijven ze hoe ze gaan werken aan een inclusieve samenleving (<https://vng.nl/iedereen-doet-mee>).

Voor u ligt het Actieprogramma VN-verdrag Helmond 2020-2021. Dat programma laat zien hoe wij Helmond de komende jaren toegankelijker maken. Er is aandacht voor wat we al gerealiseerd hebben, waar we momenteel aan werken en wat de plannen zijn voor de komende 2 jaar.

Praat met ons niet over ons

Zoals gezegd gaat het VN-verdrag ervan uit dat de verbeterplannen samen met ervaringsdeskundigen worden gemaakt. In Helmond zijn meerdere organisaties en samenwerkingsverbanden van ervaringsdeskundigen.

- het Gehandicaptenoverleg Helmond, Helmonds platform voor organisaties van mensen met een functiebeperking
- De beweging Helmond Toegankelijker. Een belangenorganisatie die zich inzet voor betere toegankelijkheid in Helmond
- De VN-ambassadeurs zetten zich in om de rechten van mensen met een beperking waar te maken
- Een Werkgroep VN-verdrag. Bestaande uit ervaringsdeskundigen met diverse handicaps, stafmedewerkers van St. MEE en St. ORO en ambtenaren. Zij hebben samen dit Actieprogramma VN-verdrag Helmond 2020-2021 samengesteld.

HOOFDSTUK 2: 6 speerpunten

Onze speerpunten voor de jaren 2020 - 2021

1. Wij vergroten de fysieke toegankelijkheid

- Van gemeentelijke gebouwen met een publieke functie
- Wij maken de openbare ruimte toegankelijker
- Wij optimaliseren het vervoer
- Wij vergroten de toegankelijkheid van evenementen
- Wij zorgen voor voldoende toegankelijke toiletten
- Wij agenderen het thema toegankelijkheid bij eigenaren van café's, restaurants en winkels

2. Wij stimuleren sport, beweging en buitenspel

3. We maken onze website(s) toegankelijk

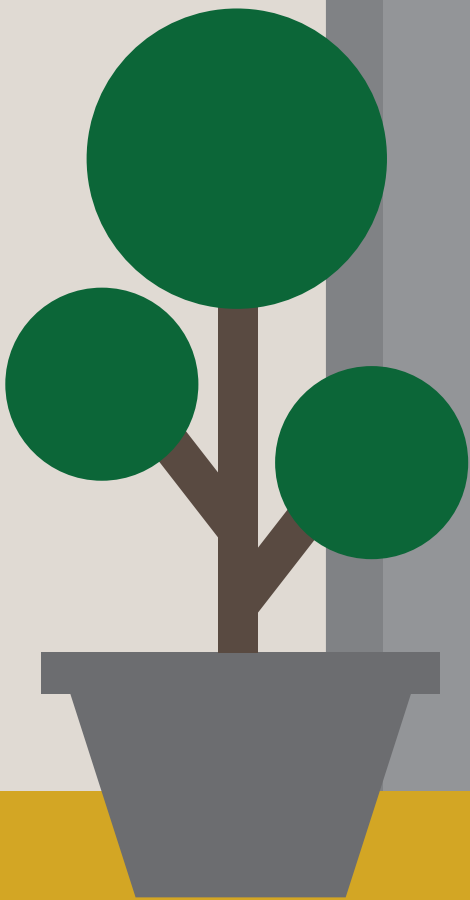
4. We communiceren als gemeente in begrijpelijke taal

5. We maken het sociaal domein toegankelijker

6. We werken aan bewustwording

02

Speerpunt 1:

Wij vergroten de fysieke toegankelijkheid

Gemeentelijke gebouwen met een publieke functie

Goede toegankelijkheid van publieke gebouwen is een belangrijke randvoorwaarde om de participatie van inwoners met een beperking op tal van gebieden mogelijk te maken.

Wat doen we al goed?

- Onze grote culturele instellingen – Theater het Speelhuis, het Kasteel/Kunsthuis en het Museum – hebben aanpassingen gedaan waardoor ze goed toegankelijk zijn voor mensen met een beperking;
- Alle verkiezingslocaties voldoen aan de wettelijke toegankelijkheidseisen;
- 2 keer per jaar screenen we onze gemeentelijke gebouwen met een publieke functie op toegankelijkheid.

Dit gaan we (verder) verbeteren!

- Naar aanleiding van de screenings maken we een plan van aanpak voor aanpassingen die de toegankelijkheid van de betreffende gebouwen vergroot. Voor zover als mogelijk worden deze aanpassingen opgenomen in de reguliere meerjarenprogramma's van Vastgoed.
- We gaan met ervaringsdeskundigen in gesprek over een set aan (boven-wettelijke) richtlijnen voor toegankelijk (ver)bouwen. Hierbij maken we gebruik van beschikbare voorbeelden uit het land.
(www.batutrecht.nl, Ontwijzer gemeente (Heusden), Instrument Integrale Toegankelijkheid (Maastricht))

Huis voor de Stad

Toegankelijkheid is nadrukkelijk opgenomen in de visie en expertise op dit gebied was een expliciet criterium in de aanbesteding. Er zijn voorbeeldprojecten bezocht. En we gaan verder dan de wettelijke richtlijnen. In de ontwerpfase denken mensen met een beperking mee in een klankbordgroep.

Sport en Beleefcampus De Braak

Bij de realisatie van De Braak wordt het Handboek Toegankelijkheid als norm gehanteerd. Dat betekent dat er een groot aantal maatregelen worden getroffen om de sportcampus goed toegankelijk te maken voor mensen met een beperking. Tevens is er extra aandacht voor veiligheidsmaatregelen voor deze doelgroep(en).

De programmamanager gaat graag in gesprek met ervaringsdeskundigen om met hen de toegankelijkheid van De Braak te bespreken.

Wij maken de openbare ruimte toegankelijker

In Helmond willen we dat iedereen de openbare ruimte op een zelfstandig manier kan gebruiken en zich zo vrij mogelijk kan bewegen.

Dit gaan we doen!

Zelf zien waar mensen met een beperking tegenaan lopen

De afdeling Inrichting en Beheer Openbare Ruimte (IBOR) gaat in het tweede kwartaal van 2020, samen met ervaringsdeskundigen, de stad in trekken om uit eerste hand te horen en te zien waar wij als gemeente op moeten letten bij de (her)inrichting van een optimaal toegankelijke openbare ruimte. In de aanloop naar dit Actieplan hebben ervaringsdeskundigen al enkele sprekende voorbeelden van struikelblokken én mogelijke verbetervoorstellen aangedragen. Doel is om te komen tot richtlijnen en uitgangspunten die leiden tot structurele verbeteringen bij de (her)inrichting van de openbare ruimte.

Ambtenaar IBOR: 'Het meteen 'goed doen' is vaak even duur als het 'niet-goed-doen'. Je moet alleen weten waar je op moet letten.' Onze ervaringsdeskundigen weten dat als geen ander!

Het Centrum toegankelijker maken

Er zijn veel gemeentelijke en niet-gemeentelijke partijen betrokken bij de inrichting van de openbare ruimte. Wij gaan het overleg tussen hen en ervaringsdeskundigen organiseren en faciliteren. Dit met als doel te komen tot zoveel mogelijk structurele verbetervoorstellen die de openbare ruimte toegankelijker maken voor mensen met een beperking. We gaan dit gebiedsgericht aanpakken. Het eerste gebied betreft het Centrum omdat al onze inwoners regelmatig van dit gebied gebruik (wensen te) maken.

Samen werken aan de Omgevingsvisie

In 2020 worden stappen gezet ter voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet. Alle gemeenten zijn verplicht om een Omgevingsvisie op te stellen. Dat is een strategische visie voor de lange termijn voor de gehele fysieke leefomgeving. Een omgevingsvisie gaat in op de samenhang tussen ruimte, water, milieu, natuur, landschap, verkeer en vervoer, infrastructuur en cultureel erfgoed. Deze visie maken (diverse afdelingen) van de gemeente samen met bewoners en de gemeenteraad. Inwoners met een beperking zijn uitgenodigd gebruik te maken van deze inspraakmogelijkheden, net als iedereen.

Wij optimaliseren het vervoer

Optimale vervoersoplossingen dragen bij aan de mobiliteit en participatie van mensen met een beperking. Denk aan de bereikbaarheid van winkels, voorzieningen zoals het Wmo-loket, uitgaansgelegenheden maar ook bezoeken aan familie en vrienden. Het huidige aanbod bestaat uit BRAVO Flex (OV; halte-halte vervoer) en Taxbus (doelgroepen-vervoer, van deur naar deur, tevens OV).

Wat doen we al goed?

Klanttevredenheid Taxbus

Namens de gemeente wordt jaarlijks een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd onder pashouders van Taxbus. De bevindingen worden teruggekoppeld met het consumentenplatform Taxbus.

Scootmobiel pools

Bij de Ameidenflat en Rivierenhof staan deel-scootmobielen. Deze kunnen gebruikt worden door bewoners (dit betekent dat minder individuele voorzieningen noodzakelijk zijn) én inwoners die de stad in willen (als vervolg op een rit met BRAVO Flex of Taxbus).

Dit gaan we (verder) verbeteren!

Onze droom: Iedereen wordt passend vervoerd

Met ingang van 2020 gaan we aan de slag met de doorontwikkeling van het (openbaar) vervoer om de persoonlijke mobiliteit van inwoners, mét en zonder beperking, flexibeler te maken. Ultieme doel (2030): 'Iedereen wordt passend vervoerd'. Dat betekent dat er dan verschillende vervoersmodaliteiten beschikbaar zijn om van A naar B te komen. Er zullen deelfietsen/-auto's beschikbaar zijn en innovatieve voertuigen zoals geautomatiseerde en goed toegankelijke minibussen. Ook kunnen inwoners dan het totale aanbod aan mobiliteitsoplossingen op één platform vinden en ritten reserveren.

Pilot gecombineerd OV-/doelgroepenvervoer

In 2020 start een pilot met 100 Wmo-klanten die op vrijwillige basis een combinatie van OV- en doelgroepen-vervoer gaan testen. Zij worden gestimuleerd om een deel van hun vervoer met BRAVO Flex af te leggen en kunnen tegen een laag tarief gebruik maken van BRAVO Flex. VN-ambassadeurs, het GOH en de Adviesraad Sociaal Domein worden betrokken bij deze pilot.

Betrokkenheid doelgroep bij ontwikkelingen

Het is onze ambitie de samenwerking met de ervaringsdeskundigen een structureel karakter te geven. Daar waar het gaat om de doorontwikkeling van Taxbus/doelgroepenvervoer is er (op regionaal niveau) het Consumentenplatform Taxbus. Periodiek staan hier Jaarstukken en management rapportages (inclusief klachten) op de agenda.

Wij vergroten de toegankelijkheid van culturele activiteiten

Cultuur geeft betekenis en eigenwaarde en draagt zo bij aan een zinvol leven. En culturele activiteiten dragen bij aan waardevolle, sociale contacten. Mensen met een (lichamelijke) beperking nemen minder vaak deel aan culturele activiteiten dan mensen zonder beperkingen. Culturele voorzieningen en activiteiten zijn nog niet altijd toegankelijk voor mensen met een beperking.

Wat doen we al goed?

Ervaringsdeskundigen betrekken

Bij de organisatie van de bevrijdings-activiteiten in 2019 hebben leden van Helmond Toegankelijk samen met ambtenaren van de gemeente ter plaatse onderzoek gedaan naar aanpassingen om de toegankelijkheid voor mensen met een beperking te verbeteren. Dit heeft geleid tot enkele effectieve verbeteringen.

Dementievriendelijk Helmond

Vanuit deze beweging zijn de afgelopen jaren verschillende culturele projecten uitgevoerd. Onder andere het fotoproject 'Tijdloos', museumrondleidingen voor mensen met dementie, in april 2020 zingt het Participatiekoor de Johannes Passion van Bach. Er zingen 10 mensen mee met dementie en de muziek wordt afgewisseld met persoonlijke passieverhalen van mensen met dementie.

Lang Leve Cultuur

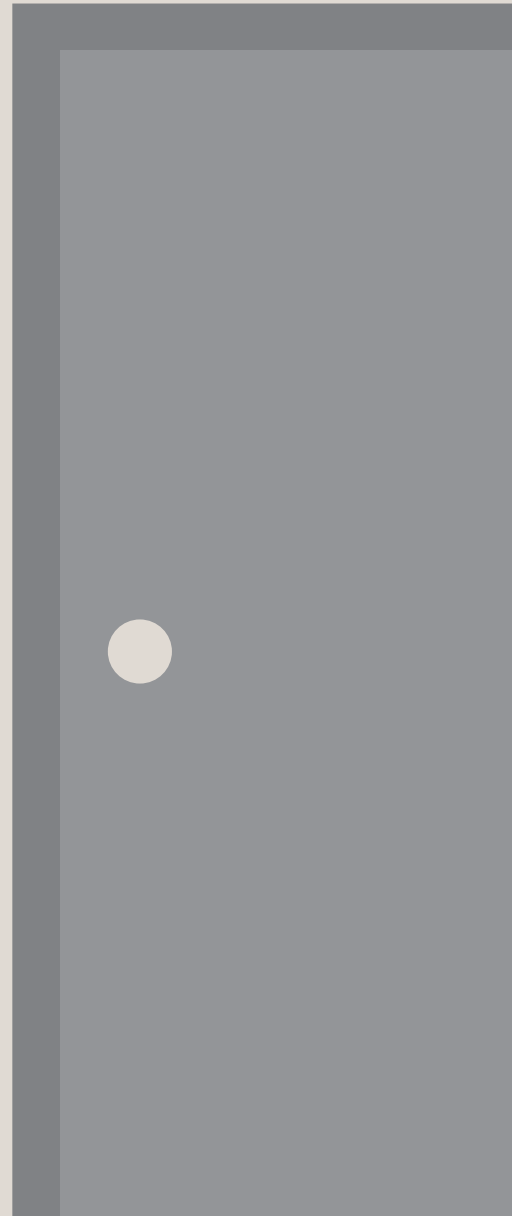
De afgelopen 2 jaar hebben de HART-partners, de 5 grote culturele instellingen & LEVgroep, onder de noemer 'Lang-leve-cultuur' een breed pallet aan cultuuractiviteiten aangeboden aan ouderen (<https://langleve-cultuur.nl/#agenda>).

Dit gaan we verbeteren!

Evenementen voor iedereen toegankelijk

Om de toegankelijkheid van evenementen te verbeteren, gaan we in 2020 de volgende acties ondernemen:

- we stimuleren organisatoren om maatregelen te treffen om hun evenement toegankelijk te maken voor mensen met een beperking. Dat willen we doen door de evenementen-coördinatoren hierin een actieve rol te geven en door via de subsidiesystematiek in financiële zin dit soort maatregelen te belonen;
- in de eerste helft 2020 vindt een overleg plaats tussen gemeente-ambtenaren en ervaringsdeskundigen. Dit overleg heeft als doel om te komen tot een pakket aan (gemeentelijke) maatregelen die de toegankelijkheid van evenementen voor mensen met een beperking structureel verbeteren.

Wij zorgen voor voldoende toegankelijke toiletten in het Centrum

Veel mensen met een chronische ziekte of beperking durven niet erop uit te trekken omdat zij bang zijn, niet tijdige een passende toiletvoorzieningen te vinden.

Wat doen we al goed?

Stadstoilet 'Rose Garden' blijft open

Er is een opvolger gevonden voor het stadstoilet 'Rose Garden'.

Dit gaan we doen!

Mogelijk meer invalidentoiletten

De gemeente onderzoekt of er invalidentoiletten kunnen worden geplaatst bij enkele Parkeergarages en fietsenstallingen.

Waar kan ik terecht met 'hoge nood'?

De gemeente zal – in overleg met ondernemers in de Binnenstad – het gebruik van semi openbare toiletten bevorderen. Deze worden opgenomen in de app 'Hoge Nood'. De app is bij doelgroep in het algemeen goed bekend. De KBO heeft toegezegd te helpen bij het vullen van de app. We nemen de app tevens op in de nieuwe digitale sociale kaart (lancering april 2020).

Wij agenderen het thema toegankelijkheid bij eigenaren van café's, restaurants en winkels

Meer dan 2 miljoen Nederlanders hebben een beperking. Ze zijn slechtziend, blind of doof, hebben een lichamelijke of verstandelijke beperking of een psychische of psychiatrische aandoening. Met – vaak verrassend – eenvoudige aanpassingen kunnen ondernemers hun bedrijf beter toegankelijk maken voor deze (potentiële) klanten.

Landelijke brancheverenigingen in actie

De Koninklijke Horeca Nederland

De Koninklijke Horeca Nederland heeft in 2018 een actieplan over de toegankelijkheid van de horeca opgesteld (<https://www.mkbtoegankelijk.nl/voor-brancheorganisaties/actieplannen/actieplan-khn/>): 'het doel van acties in de horeca is niet alleen bewustwording te vergroten, maar ook de keuzemogelijkheden voor personen met een beperkingen te verruimen en het inclusief denken in de sector horeca te bevorderen.' Voorzieningen kunnen ook immaterieel zijn, denk aan de juiste benadering en duidelijke communicatie.

Detailhandel Nederland, bakkers, slagers etc.

(<https://www.mkbtoegankelijk.nl/voor-brancheorganisaties/actieplannen/actieplan-detailhandel-nederland/>),

Ook een hele reeks aan andere landelijke brancheverenigingen hebben ondertussen actieplannen opgesteld om de toegankelijkheid van hun ondernemingen te verbeteren.

Agnes Holtjes: 'De detailhandel is bij uitstek een ontmoetingsplek voor mensen. We willen spullen verkopen aan alle Nederlanders – en niet 15% van de mensen uitsluiten.'

Dit gaan we doen!

Agenderen Ondernemersstuurgroep Helmond

Het onderwerp toegankelijkheid wordt geagendeerd bij de Ondernemers-stuurgroep Helmond. In dat overleg zitten zowel winkeliers als horecaondernemers van het Centrum aan tafel. De centrummanager zal ervaringsdeskundigen betrekken bij de voorbereiding van dit agendapunt.

Thema event door winkeliers in het Centrum

De eigenaar van Tiendas Diferentes heeft te kennen gegeven, samen met andere winkeliers in het centrum een thema-event te willen organiseren rondom toegankelijkheid. Dit idee zal in 2020 verder worden uitgewerkt in samenwerking met het centrummanagement. Een dergelijk event kan onderdeel uitmaken van de bewustwordingscampagne (zie speerpunt 6).

Speerpunt 2: Wij stimuleren sport, beweging en buitenspel

De sportdeelname van mensen met een beperking blijft ver achter op de sportdeelname van mensen zonder beperking. Een op de vijf mensen (23%) met een chronische aandoening én een fysieke beperking sport wekelijks. Voor mensen zonder een chronische aandoening of fysieke beperking is dit 59%. Bewegen draagt bij aan een betere gezondheid, het vergroten van het sociaal netwerk en meer welzijn.

Wat doen we al goed?

Vrijwilligers & profs

- Jibb+: valpreventie, beweegtuin onder begeleiding, wandelen voor COPD patiënten, Diabetes Challenge, Old Stars Sport etc.).
- Sportverenigingen met een G-team ontvangen extra subsidie;
- Uniek Sporten: inzicht in sportmogelijkheden voor mensen met een beperking, kosteloze beweegcoach voor persoonlijk advies;
- Initiatief Op-weg-naar-structureel- sporten: stimuleren van mensen met een beperking tot bewegen door het aanbieden van laagdrempelige sportmogelijkheden (4 locaties);
- St. Duofiets Helmond; samen een tochtje maken door de buitenlucht, gezond en gezellig!

Dit gaan we (verder) verbeteren!

Uniek Sporten de Peel

Eind 2019 is het Regionale Sportakkoord ondertekend. Ambitie nr.1: iedereen, ook mensen met een beperking of chronische aandoening, doen mee aan sporten/bewegen. In 2020 gaan werkgroepen de verschillende ambities omzetten in concrete acties. In de werkgroep m.b.t. ambitie nr.1 hebben ook ervaringsdeskundigen zitting.

Extra activiteiten door Jibb+

Old Stars Sport wordt uitgebreid naar verschillende, nieuwe sportdisciplines. Start project 'sportmaatjes'.

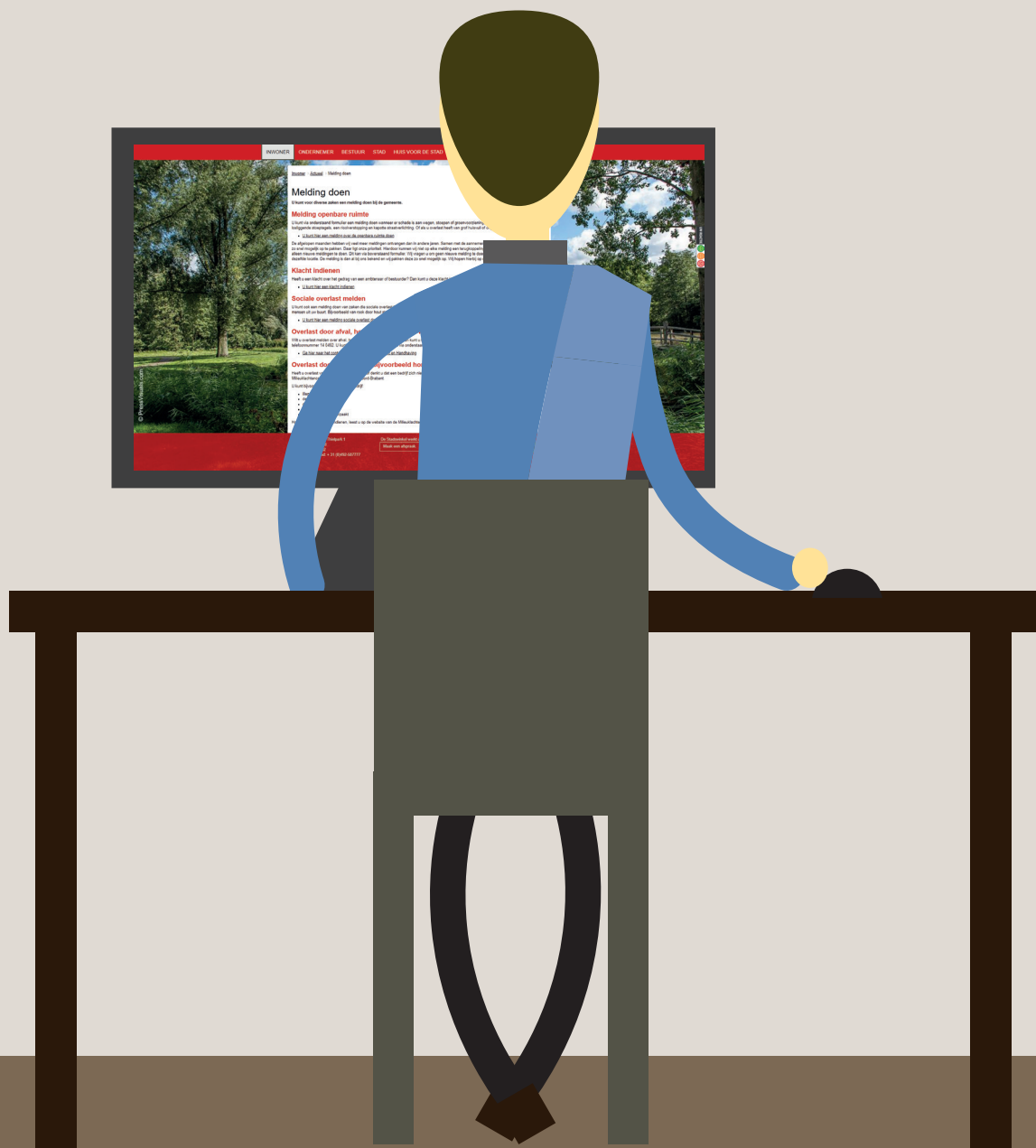
Prikkelarme sportomgeving

Jibb+ onderzoekt, samen met sportscholen, de mogelijkheden voor een prikkelarm sportaanbod.

Inclusieve speelplekken in heel Helmond

Wij verbinden ons als Helmond aan het landelijke SamenSpeelAkkoord door in 2020 een SamenSpeelBelofte te doen. Hiermee bevorderen we een inclusieve speelcultuur en realiseren we meer Helmondse samenspeelplekken (www.samenspeelakkoord.nl). Wij gaan kinderen actief betrekken bij de herinrichting van speelpleinen in de wijken. Via GOH, LEVgroep en Jibb+ gaan we op zoek naar deze kinderen en hun ouders. Voor het ontwerpen van dit soort speelplekken wordt tevens gebruik gemaakt van de Speeltuin-bendewijzer.

Speerpunt 3: Wij maken onze website(s) toegankelijk

In Helmond willen we dat openbare voorzieningen toegankelijk zijn voor alle burgers. Dit geldt ook voor digitale voorzieningen. De mogelijkheden die het internet, computers en smartphones ons bieden wil bijna niemand meer missen. Daar komt bij dat steeds meer diensten/dienstverlening digitaal is. Daarom is digitale toegankelijkheid belangrijk én verplicht voor de overheid. Het gaat daarbij om alle websites waar wij als gemeente (mede) verantwoordelijk voor zijn.

Wat doen we al goed?

Keurmerk Drempelvrij voor www.helmond.nl

De gemeentelijke website www.helmond.nl is sinds januari 2020 helemaal toegankelijk. Hiervoor heeft Helmond als een van de eerste Nederlandse gemeenten het keurmerk Drempelvrij ontvangen. Het Tijdelijk Besluit Digitale Toegankelijkheid Overheid verplicht gemeenten voor 23 september 2020 toegankelijk te zijn. Dit heeft Helmond ruim op tijd gehaald.

Dit gaan we (verder) verbeteren!

- Naast de algemene website bestaan er nog veel andere websites waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. De gemeente onderzoekt of ze deze kan samenvoegen met www.helmond.nl. Dit past binnen het idee om zo veel mogelijk op één manier de burger te informeren. Daarnaast maakt dit het makkelijker om toegankelijk te zijn. De websites die apart blijven bestaan, worden in 2020 zo veel mogelijk toegankelijk gemaakt.
- In 2020 organiseert het webteam een grote actie dag binnen de gemeente. Doel hiervan is om medewerkers te laten nadenken over wat het leven met een handicap betekent. En hoe zij hier in hun werk rekening mee kunnen houden.

begrijpelijke
taal

Speerpunt 4:

We communiceren als gemeente in begrijpelijke taal

We hebben onszelf het volgende doel gesteld: We communiceren begrijpelijk en lezers-gericht, waarbij we uitgaan van de ontvanger. Ons uitgangspunt: alle brieven, wijkberichten, teksten op de website en formulieren van de gemeente op het taalniveau van de burger, in plaats van onnodig moeilijke overheidstaal. Hiervoor worden medewerkers intern opgeleid.

Wat doen we al goed?

- Al vanaf 2018 is de gemeente bezig met het opleiden van medewerkers op het gebied van Heldere Taal. In de periode 2018-2020 hebben er 14 trainingen Heldere Taal plaatsgevonden. Er zijn al 140 medewerkers opgeleid. Het doel van deze training: leren om heldere en lezersgerichte teksten (brieven en e-mails) te schrijven.
- Eind 2019 waren 2 ervaringsdeskundigen aanwezig bij de training. Zij hebben hun eigen ervaringen kunnen inbrengen.
- Het Gehandicaptenoverleg toetst alle brieven die Senzer verstuurt naar klanten op begrijpelijkheid.
- St. ORO doet al veel op gebied van begrijpelijke taal voor mensen met een verstandelijke beperking (hele reeks voorbeeldbrieven, een schrijfwijzer en een eigen cursus)
- St. ORO heeft jaarlijks een themaweek begrijpelijke taal voor zijn eigen medewerkers.

Dit gaan we (verder) verbeteren!

- de training Heldere Taal wordt op twee punten aangepast:
 1. In de inleiding wordt nadrukkelijk benoemd wat de reden is om als gemeente beter begrijpelijk te schrijven;
 2. Er wordt aandacht besteed aan doelgroepkennis (hierbij wordt gebruik gemaakt van de expertise en filmpjes van St. ORO).
- De leerlijn Taal (met Heldere Taal e.a. Taaltrainingen) is vanaf maart 2020 weer beschikbaar voor alle ambtenaren, aangeboden via de Helmond Academie.
- De training Heldere Taal krijgt m.i.v. maart 2020 een vaste plek in het inwerkprogramma voor nieuwe ambtenaren.
- De leerlijn Taal wordt door de gemeente in 2020 aanbesteed. Een 0-meting en jaarlijkse monitoring op vooruitgang maken onderdeel uit van de uitvraag. De monitoring zal o.a. bestaan uit een meting onder inwoners t.a.v. de begrijpelijkheid van onze brieven. Mogelijk kan een 'Leesbrigade' van ervaringsdeskundigen hier een rol in spelen.
- De gemeente ontwikkelt in 2020 een aantal standaardbrieven en –formulieren (B1 niveau).
- Wij wisselen kennis en ervaring uit met organisaties die doelgroepkennis hebben en ervaring in het hanteren van begrijpelijke taal (ORO: voorbeeldbrieven, schrijfwijzer en eigen cursus; ROC: leesbrigade die overheidsbrieven op begrijpelijkheid toetst).

Speerpunt 5:

Wij maken het Sociaal Domein toegankelijker

Mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB) krijgen niet altijd de passende zorg en ondersteuning. Passende hulp is voor hen niet altijd beschikbaar. Dat komt bijvoorbeeld omdat zij moeilijk de weg naar hulp kunnen vinden of omdat hulpverleners onvoldoende rekening houden met hun beperkingen.

Ervaringsdeskundigen als onderzoekers inzetten

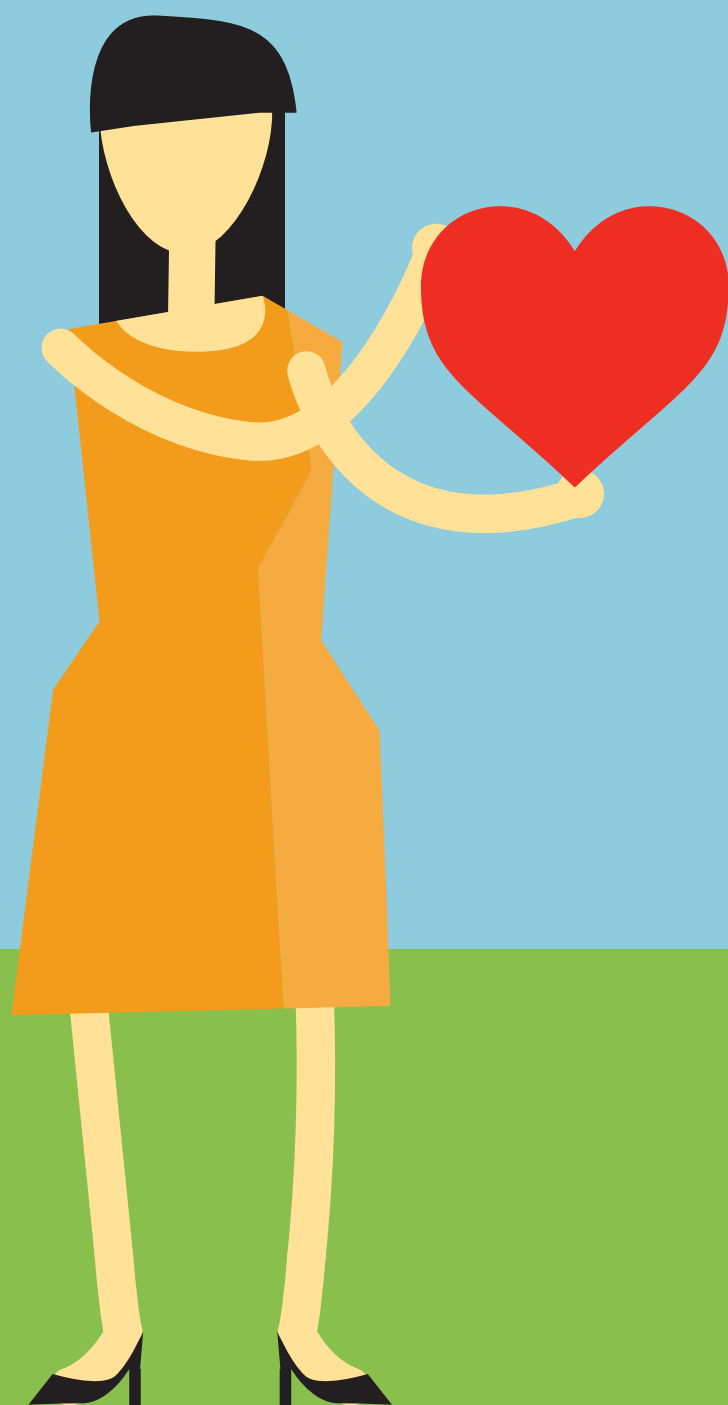
Dit was voor de rijksinspecties van het Toezicht Sociaal Domein in 2017 aanleiding om in vijf gemeenten een toezichtonderzoek te doen naar de toegankelijkheid van het sociaal domein voor mensen met LVB. De onderzoeken zijn uitgevoerd in samenwerking met de LFB, de landelijke belangenorganisatie door en voor mensen met een licht verstandelijke beperking. Ervaringsdeskundigen hebben bepaald aan welke criteria laagdrempelige toegang moet voldoen. Vervolgens hebben zij als mysteryguests zelf de toegang getoetst. Daardoor staat in deze aanpak het cliëntenperspectief echt centraal.

Dit gaan we doen!

Inzet mysteryguests in Helmond

Het hierboven beschreven project sluit perfect aan bij ons speerpunt de toegankelijkheid van het sociaal domein te verbeteren en daarbij de doelgroep zelf te betrekken.

In Helmond zullen de komende maanden getrainde mysteryguests uit de LVB-doelgroep de toegankelijkheid testen van het Wmo-loket Zorg & Ondersteuning en van Senzer, het werkbedrijf voor de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel. Zij doen dit aan het loket, telefonisch en ze toetsen de toegankelijkheid van de websites. Na afloop van het onderzoek koppelen zij hun bevindingen terug aan de medewerkers en managers van de afdelingen waarmee zij contact hebben gehad. Zij benoemen belangrijke punten om te behouden en doen voorstellen hoe verbeteringen zouden kunnen worden gerealiseerd. Samen stellen we een concreet verbeterplan op. Dat gaan we vervolgens de komende 2 jaar monitoren. Onze ambitie is het om structureel aandacht te hebben voor het hanteren van begrijpelijke (overheids)taal.

Speerpunt 6: Wij werken aan bewustwording

Mensen zullen beter begrijpen wat het is om met een beperking te leven, als zij dat zélf kunnen ervaren of als zij van mensen met een beperking horen, waar deze tegenaan lopen en wat je zou kunnen doen om hun leven makkelijker en fijner te maken.

Dit gaan we doen!

Bewustwordingscampagne opzetten

De komende 2 jaar willen we verschillende bestaande activiteiten en nieuwe ideeën verwerken in een samenhangende bewustwordingscampagne rondom toegankelijkheid. We doen dat samen met ervaringsdeskundigen, met diverse partijen in onze stad en met ondersteuning van de afdeling Communicatie van de gemeente Helmond.

De volgende ingrediënten kunnen onderdeel uitmaken van deze campagne:

- Officiële ondertekening van het Manifest VN-verdrag door de gemeente Helmond.
- Activiteiten in de Prokkelweek (8 – 13 juni 2020). Zie de inspirerende beleidsprokkel van Harrie van Dijk vorig jaar: <https://www.prokkel.nl/harrie-ontmoet-patrick/>
- St. ORO biedt een leerzaam ervaringsparcours aan waarmee mensen kunnen ervaren hoe het is om te leven met een verstandelijke beperking. In 2020 wordt dit breed aangeboden aan ambtenaren, bewindslieden, organisaties en verenigingen.
- De zichtbaarheid van het thema op scholen vergroten door het geven van voorlichting door ervaringsdeskundigen op scholen.
- De meeste acties uit de 6 speerpunten dragen bij aan bewustwording. Neem het project Mijn-stem-telt, waarbij ervaringsdeskundigen als mysteryguests de toegankelijkheid van het Sociaal Domein toetsen (speerpunt 5) of de training Heldere Taal voor Helmondse ambtenaren (speerpunt 4).

En de ervaringstocht die de ambtenaren van het Ingenieursbureau Openbare Ruimte (IBOR) gaan maken samen met ervaringsdeskundigen, om met eigen ogen te zien waar deze tegenaan lopen (speerpunt 1).

Maar ook de contacten met winkeliers, horeca- en evenementen exploitanten en speeltuinen (speerpunten 1 en 2) dragen bij aan een brede bewustwording van het belang van toegankelijkheid voor mensen met een beperking.

Hoofdstuk 3: Wat we verder nog gaan doen

Naast de 6 speerpunten zullen we in 2020 de volgende acties ondernemen:

Ondertekening Manifest VN-verdrag

Wij ondertekenen als gemeente Helmond het manifest VN-verdrag van de VNG en de Alliantie VN-verdrag. Wij doen dat in een officiële bijeenkomst begin april 2020, na de vaststelling van dit Actieprogramma VN-verdrag Helmond 2020-2021 door het college.

Structurele betrokkenheid ervaringsdeskundigen

We vormen een pool van ervaringsdeskundigen met verschillende handicaps. Zij kunnen dienen als adviesgroep voor zowel gemeentelijke afdelingen/projecten als ook voor andere organisaties die graag hun voordeel willen doen met de inzet van ervaringsdeskundigen. Zij kunnen uit eigen ervaring meedenken en tips geven bij beleidsontwikkelingen en/of –aanpassingen. Met een pool voorkomen we overbelasting bij een kleine groep betrokken ervaringsdeskundigen en kunnen we flexibel inspringen op vragen.

Brede betrokkenheid organiseren

We willen de betrokkenheid bij het thema vergroten en zoveel mogelijk mensen met een beperking te bereiken. Daarom gaan we in 2020 een brede netwerkbijeenkomst organiseren met belangenorganisaties (St. MEE, St. ORO, GOH, Invalidenbond, Inloophuis de Cirkel, het Rode Kruis, de Zonnebloem, Humanitas, St. Truckersday, St. Jibb+ et cetera). Uiteraard is het ook belangrijk om inwoners zonder beperking te betrekken. Gedurende de looptijd van dit plan bereiken we hen vooral via de bewustwordingscampagne (speerpunt 6).

Metten is weten

In 2020 onderzoeken we op welke manier we de vooruitgang op de doelstellingen en beoogde resultaten kunnen meten. Hierbij houden we rekening met dat wat vanuit landelijke organisaties doen en sluiten we zoveel als mogelijk aan bij bestaande, lokale enquêtes. Eind 2021 rapporteren we over de bereikte resultaten.

